СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLIX. Ч. 259. Джерзі Сіти, Н. Дж., субота, 8-го листопаду 1941. No. 259. Jersey City, N. J., Saturday, November 8, 1941. VOL. XLIX.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. 4-0807 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

АМЕРИКА ДАЄ СОВЄТАМ БІЛІОН ДОЛЯРІВ ПОЗИЧКИ

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвелт уділив Совєтському Союзови один біліон долярів позички на основі „лізленд" закону. Згідно з проголошенням департаменту стейту президент в листі до Сталіна заявив, що американський уряд уділює йому тої суми на дальшу боротьбу проти Німеччини. Отже позичка ця буде зужита на закупно воєнних матеріялів, зброї та сировців, потрібних до ведення війни. Уряд рівнож не побиратиме жадних відсотків. Совєтський Союз має звернути позичку протягом 10 літ, а зачне сплачувати щойно 5 років по закінченню теперішньої війни. В листі до Сталіна президент Рузвелт одобрив висліди московської конференції та дав признання червоній армії за її витревалу оборону совєтської столиці. Він рівнож вислав листа до президента СССР, Михайла Калініна, в якому згадки 24-ліття большевицької революції побажав витревалости в „цій критичній годині".

У відповідь Рузвелтови Сталін заявив, що приймає позичку „зо щирою вдячністю". Він також твердив, що поміч для СССР в „великій боротьбі проти кривавого гітлеризму" є конечною.

НАЗНАЧЕННЯ ЛІТВИНОВА — ДОБРИЙ ЗНАК, КАЖУТЬ У ВАШИНГТОНІ.

ВАШИНГТОН. — Назначення Максима Літвинова новим большевицьким амбасадором до Злучених Держав Америки беруть у Вашингтоні як знак, що Сталін рішився далі продовжати війну проти Німеччини та тим розвіяв всякі сумніви щодо евентуального перемиря з Німеччиною. У вашингтонських колах уважають Літвинова не тільки запеклим ворогом Німеччини, але старим приятелем Америки та досвідченим амбасадором. Щодо престижу він буде рівнатися лордови Галифексови, бо обидва вони були заграничними міністрами своїх держав. Літвинов добився визнання большевицької держави Америкою в 1933. р., а відтак як комісар заграничних справ СССР був творцем т. зв. „колективної безпеки" в Лізі Націй. В 1939. р. Сталін звільнив його, мабуть під натиском Гітлера, а на його місце взяв Молотова.

ОЧІКУЮТЬ ВІДПОВІДИ З ФІНЛЯНДІЇ.

ВАШИНГТОН. — Американський уряд сподіється, що на днях фінський уряд відповість на відому ноту Злучених Держав Америки, в якій домагаються, щоб фінці припинили війну проти Совєтського Союзу. Здогадуються, що така відповідь готується фінським урядом. Американські чинники заявляють, що не зважаючи на зміст відповіди, відносини між Америкою та Фінляндією не зміняться.

СТРАЙКИ МУСЯТЬ БУТИ ЗАКІНЧЕНІ — КАЖЕ РУЗВЕЛТ.

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвелт, виголошуючи промову до делегатів конференції Міжнародньої Організації Праці, яка відбувала свою сесію в Білому Домі, завізвав американців, щоби вони припинили страйки та допомогли в обороні краю. Він твердив, що деякі робітничі та промислові провідники ставлять власне добро вище добра цілої нації. Бо американський нарід, говорив президент, постановив та прирік, що в світі повинна панувати повна свобода, а для довершення тої цілі він мусить посвятити свої особисті та групові інтереси.

ПЛЯНУЄ ПАН-АМЕРИКАНСЬКУ ОБОРОННУ КОНФЕРЕНЦІЮ.

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО (Бразилія). — Заступник голови президента Перу Рафаель Лярко Герера, заявив, що всі американські держави повинні скликати конференцію, на якій треба буде виробити спільний плян оборони західної півкулі. Стверджуючи великий поступ в оборонній праці Злучених Держав, які він відвідав, Герера сказав, що краї Полудневої Америки мусять всебічно співпрацювати з Північною Америкою, бо їм грозить ця сама небезпека. На його думку Злучені Держави Америки повинні вислати до Бразилії більшу скількість своїх кораблів та тим допомогти згаданій країні патролювати Полудневий Атлянтик.

ФИШ ВНОСИТЬ РЕЗОЛЮЦІЮ В СПРАВІ ВИПОВІДЖЕННЯ ВІЙНИ.

ВАШИНГТОН. — Гемилтон Фиш, республиканський конгресмен нюйорського стейту, вніс резолюцію, яка голосить, що „між Злученими Державами та німецьким урядом існує стан війни". Він думає, що прийшов час, коли треба рішитися на такий крок. Будучи ізоляціоністом, він вірить, що Конгрес відкине по резолюцію, що буде доказом, що американський нарід не хоче війни.

ШОРТ НАЗИВАЄ ВИЛКОГО „ФАЛЬШИВИМ ПРОВІДНИКОМ".

ВАШИНГТОН. — Республиканський конгресмен з Місурі Шорт заявив, що постава Вилкого до заграничної політики компромітує цілком республиканську партію. Він сказав, що б. президентський кандидат це „бомбастичний і фальшивий провідник", який гонить за славою. Наводячи слова з колишньої промови Вилкого, які стверджували, що Америка не має чого боятися Гітлера, Шорт твердив, що тепер ця небезпека ще більш віддалена, тому, що Гітлер занятий в Росії. Проте Вилкі, говорив він, наклинує Америку до війни.

ЄПИСКОП ІВАН БУЧКО ВІДІХАВ ДО ЕВРОПИ

Преосвященний Іван Бучко, що виконував останніми часами теж і функцію пароха української греко-католицької церкви св. Юрія в Ню Йорку, зістав покликаний Апостольською Столицею до Риму. Як відомо, Преосвященний Іван був висланий на Апостольську Візитацію до Полудневої Америки, звідки переїхав до Злучених Держав. Війна, що вибухла в Европі, перешкодила поворот Владики до Европи, згл. до Рідного Краю, себто в першу чергу до Львова, де еп. Бучко був епископом-помічником у львівській епархії. Тепер Преосвященний Іван одержав відповідні дипльоматичні візи, а тим самим сповнилось Його бажання, щоб вернути до краю, на місце властивого призначення і обовязку. Як в Полудневій Америці, так і тут, де тільки сходився Преосвященний з українським народом, здобував собі любов і симпатію своєю сердечністю, повною віданістю церкві й народови та вирозумілістю для складних обставин американсько-українського церковного й громадського життя. В самім Ню Йорку здобув собі серед загалу надзвичайну прихильність і признання за те, що зібрав і заощадив за короткий час десятки тисяч долярів на сплату церковних довгів, школу і т. п., та ще мав у пляні будову школи і великої модерної концертової галі, чого, як загально кажуть, був би певно довершив, бо мав загальне поперття. Преосвященний Іван попрощався з вірними в церкві минулої неділі. Несподівана вістка про відізд викликала серед вірних сум і плач, подібно як і в тих, що прощали Владику в четвер, 6. листопаду, на кораблі еспанської лінії „Маркіз де Каміліяс". Між десятками учасників видно було Преосвященого Константина Богачевського, канцлера о. Ф. Тарнавського, ігумена о. Сенишина, дооколичних священиків та представників організацій, преси і жіноцтва. Преосвященний Іван був сильно зворушений, як були зворушені й всі, що відчували, що отсе відізджає Людина, повна християнських і громадських чеснот, віддана свому народови цілим серцем.

СОВЄТИ КОНСОЛІДУЮТЬ СВОЇ ПОЗИЦІЇ

Совєтські звідомлення говорять, що їхнім військам у кількох місцях вдалось прорвати німецькі лінії і тим відкинути ті лінії взад. Назагал, кажуть совєтські звідомлення, в останніх днях положення в околицях Москви для Совєтів дуже поправилось. Німецька офензива розбилась об лави совєтських військ і в деяких місцях совєтські війська перейшли в протиофензиву. Коли ходить про Крим, то там положення гірше. Проте, кажуть совєтські кола, німці Криму так скоро не здобудуть, зокрема не візьмуть скоро морської бази Севастополю. Севастополь краще узброєний ніж Одеса і мабуть видержить, кажуть совєтські кола.

ПОГОЛОСКИ ПРО ЗДОБУТТЯ ТУЛИ

В німецьких неофіційних колах говорять про здобуття великого промислового совєтського центру, Тули. В Тулі знаходяться величезні фабрики зброї. Але офіційні німецькі звідомлення нічого не говорять про Тулу. Вони далі звувають мовчанкою центральний московський фронт, а лише натякають, що там відбуваються ріжні стратегічні пересування, окруження і т. п. Про Крим німецькі звідомлення говорять начеб він уже цілий знаходився в руках німців. Залишається ще Севастополь, який треба буде брати облогою, кажуть німці.

ПЕРЕНЕСЕННЯ НІМЕЦЬКИХ ЛІТАКІВ НА ПОЛУДНЕ

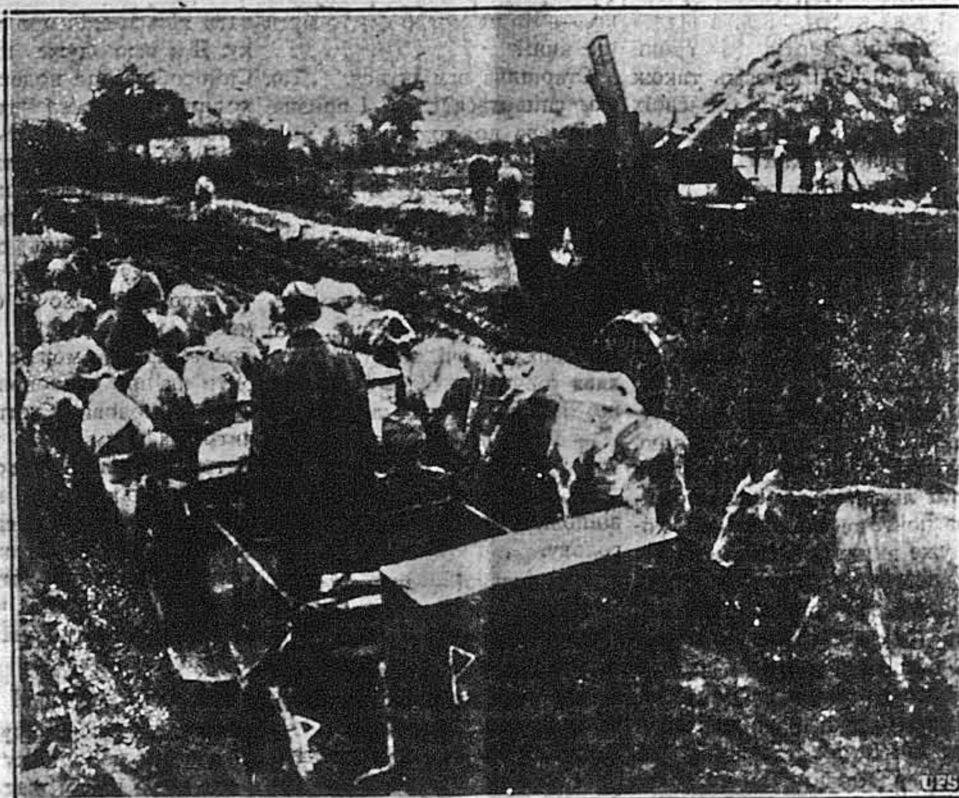
В англійських колах говорять, що німці почали масово переносити свої літаки з московського і ленінградського фронту на полудне України і на Крим. Німці роблять це тому, що приготовляються до зимової кампанії. В зимі, внаслідок тяжких морозів, а зокрема внаслідок глибоких снігів, які засипловатимуть летунські майдани тяжко буде оперувати літаками.

МАСАКРИ В ЮГОСЛАВІЇ

Югославські представники в Лондоні заявили, що окупаційні власти держав „осі", на спілку з хорватським урядом Анте Павеліча, вимордували 300,000 сербів. Вони далі їх вимордовують, маючи на увазі зовсім винищити сербську націю.

ДІЛАННЯ БРИТІЙСЬКИХ ЛІТАКІВ

Британські літаки бомбардували здовж европейського побережжя німецькі кораблі, а також прибережні склади амуніції. Також вони переводили масові бомбардування портів на Середземнім морі, здовж побережжя італійської Лібії, Бардія, Бенгазі, Дерна і інші.

ЧЕРЕДА ЗДЕРЖУЄ ПОХІД АРМІЇ.—Німецька світлина з російського фронту дає добре поняття про стан доріг та умовини транспорту армії. Череда худоби, певно призначена на заріз для армії, здержує наступ колюмни амуніції, що її підвозять автами. Комендант колюмни встав з нетерплячки.

СТАЛІН ОБІЦЯВ ЗНИЩИТИ НАЦІЗМ, ВОДНОЧАС ВИСКАЗАВ ДОМАГАННЯ ДРУГОГО ФРОНТУ НА ЗАХОДІ

КУЙБИШЕВ. — Совєтський диктатор Йосиф Сталін з нагоди 24-літньої річниці „жовтневої революції" виголосив через радіо промову, в якій заявив, що Совєти будуть боротись до повної перемоги. Німці хотіли винищуючої війни і вони її дістануть, говорив Сталін. Але водночас він виясняв, чому совєтські війська мусіли так далеко відступити взад. Причиною цього, говорив він, є це, що німці цілою силою звалились на Совєти. На заході потрібно нового фронту, щоб змусити німців відтягнути дещо своїх сил на захід. Сталін висловив надію, що такий фронт незадовго повстане. Він також говорив, що воєнні совєтські машини є кращі від німецьких, але їх менше ніж німецьких. Про німецькі втрати Сталін говорив, що їх є чотири і пів міліона вбитих, ранених і взятих в полон. Совєтські втрати виносять 350,000 вбитих, 378,000 загублених і поверх міліона ранених та полонених.

ЛІТВИНОВ АМБАСАДОРОМ ДО АМЕРИКИ.

КУЙБИШЕВ. — Совєтський уряд назначив на нового амбасадора до Америки бувшого комісара закордонних справ, Максима Літвинова. Літвинов колись заступав думку „збірного миру" в Европі, до якого приступилиб як гаранти всі світові держави. Він теж мав гострі протинімецькі переконання. Але коли Сталін почав снувати Союз з Гітлером, він його усунув. Літвинов попав у велику неласку в Москві. Та від часу нападу Гітлера на Совєти Літвинов знов вапинув на політичну поверхню і від якогось часу був перекладчиком в дипльоматичних переговорах з англійцями та американцями. Тепер він приходить до Вашингтону як новий амбасадор, на місце Уманського, що поїхав до Москви і там вже залишиться. Літвинов має жінку англійського роду, дочку англійського державного мужа Бонара Лова.

КІНЕЦЬ ФІНСЬКОЇ ВІЙНИ?

ГЕЛЬСІНКІ. — Урядове фінське радіо подавало новинку, що війна в Фінляндії вже в короткому часі мабуть закінчиться. Коли ходить про Фінляндію, говорило радіо, то війна добігає вже кінця. Фінські війська займуть всі свої втрачені попередно території і припинять дальшу боротьбу. Але кінцеве формальне замирення, говорило радіо, наступить щойно по закінченні світової війни, яка буде далі продовжатись. В тім дусі пишуть також фінські газети, які тим вказують, що натиск Америки в ціли скорого замирення поділав на фінців. Фінські кола здають собі з того справу, що припинення війни з їхнього боку дасть змогу британцям і американцям доставляти через Мурманськ воєнні матеріяли для Совєтів.

ЗНАМЕННА ПЕРЕСТОРОГА ГЕБЕЛЬСА.

БЕРЛІН. — В однім з передових німецьких журналів німецький міністер пропаганди, Гебельс помістив статтю. Він каже, що німці мусять бути готові на найтяжчі жертви, коли хочуть виграти війну. А ту війну вони мусять виграти, бо інакше їх чекає те, перед яким зблідне все, що було перед тим. Він далі говорив, що треба позбутись надій на скорий і легкий мир. Перед німцями тяжка і довга війна. В тій статті Гебельс перший раз виразно підкреслив можливість програ Німеччини, а також всупереч попереднім запевненям, змалював образ довгої війни.

ІТАЛІЯ ОБСТОЮЄ ЗА НІМЕЧЧИНОЮ В СПРАВІ РЕЛІГІЇ.

РИМ. — Італійські офіційні кола видали комунікат у справі закиду з боку президента Рузвелта, начеб німці плянували в разі перемоги запровадити на цілім світі свою поганську націонал-соціялістичну релігію. Вони станули на тім самім становищі, на якім стоїть Німеччина. Водночас опубліковано текст того документу, який попав в руки президента Рузвелта, а який мав походити з німецького урядового джерела. Той текст американський уряд передав Папі Римському, через апостольського делегата в Вашингтоні. В тім тексті говориться, що в разі вигри Німеччини по цілім світі буде усунена християнська релігія. Священичий стан буде знищений, майно перебране на власть держави. Добро держави буде найвищим світським і релігійним законом. По церквах люди могтимуть молитись до Бога, але ті церкви будуть цілковито інакше виглядати, ніж нині. В них не буде хрестів, церковних риз, образів, а навіть дотеперішних церковних книжок. Буде лиш книжка Гітлера „Майн Кампф", яка займе місце Біблії свастика. Проповідуватимуть націстичні провідники. В деяких католицьких колах є такої думки, що той документ, який прийшов до Риму в переписаній формі, після всякої правдоподібности таки походить з німецьких кол, але не знати, чи з урядових кол.

ПЕТЕН ПОХВАЛЮЄ ПРОТИБОЛЬШЕВИЦЬКУ БОРОТЬБУ.

ВІШІ. — В листі до команданта французького добровольчого легіону, що бореться по стороні німців на совєтськім фронті, маршал Петен заявив, що Німеччина здобула собі вдяку цілого світу за те, що звела боротьбу з комунізмом. Цей добровольчий французький легіон, говорив Петен, зробить свою роботу не лиш на німецько-совєтськім фронті, але поможе поборювати комуністичну небезпеку внутрі Франції.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення мае бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодинокe число три центи.		Three cents a copy	
На рік	$6.00	One year	$6.00
На пів року	$3.25	Six months	$3.25
На три місяці	$1.75	Three months	$1.75
Число з понеділка (з англійською частиною):		Monday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.00	One year	$2.00
На пів року	$1.25	Six months	$1.25
В Джерзі Сіті і Загряниці:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$9.00	One year	$9.00
На пів року	$4.75	Six months	$4.75
На три місяці	$2.50	Three months	$2.50

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ЯПОНІЯ Й АМЕРИКА

Японська преса подала начерк умовин, які, мовляв, має виконати американський уряд, якщо він хоче мати порозуміння з японським. Знавці японського життя й політики не сумніваються, що, хоча ці умовини були поміщені в пресі, а не були проголошені урядом, вони мають за собою піддержку японського уряду й є справді висловом японського правительства.

Начерк складається зо сімох точок. Зараз перша точка з них дає нам поняття про характер цього урядового домагання. Вона домагається, щоб американський уряд перестав давати всяку допомогу, військову й економічну, Китаєві. Це домагання противиться міждержавній угоді між 9 державами й законові „ленд-ліз", про допомогу для жертв агресії. Що Японія в Китаю є агресором, а Китай жертвою агресії, про це нема найменшого сумніву.

Подібна до неї друга точка, що домагається, щоб Америка покинула Китай на його власні сили. Ця точка теж противиться ріжним угодам між Злученими Державами, Китаєм і іншими державами. Признавши цю точку Японії, Америка признала би хіба всю Азію японською імперією.

Дальша точка йде ще далі, бо хоче, щоб Злучені Держави зреклися всякої зверхности над Филипинськими островами та лишити їх самих добити якоїсь угоди з Японією, що значить очевидно не менше й не більше, як віддати Филипини Японії.

Зробити це Злучені Держави могли би тільки ламаючи ріжні зобовязання, які вони взяли на себе в минулому в відношенні до ріжних країв і держав Азії в виразних договорах. Звісно, договори можна зміняти, але чесна держава, як чесна людина, зміняє договори не односторонно, але лише за згодою того, з ким вона договір робила. І від зобовязань можна теж звільнитися, але чесна держава, як чесна людина, звільняється від зобовязань лише за згодою тої сторони, на користь котрої наступило зобовязання.

Тимчасом Японія домагається, щоб Злучені Держави змінили свої договори з Китаєм, наприклад, не за згодою Китаю, але не питаючися Китаю, і щоб Злучені Держави звільнилися від своїх зобовязань у Филипинах, не питаючися филипинців. Очевидно, якби Злучені Держави вволили волю Японії, вони обявили би себе віроломною державою.

Злучені Держави певно волі Японії не вволять. Японські домагання певно будуть відкинені. Замісць признати себе віроломною стороною, Америка певно піддержить свої зобовязання з азійськими народами, і славу віроломства Америці дочепити не вдасться. Слава віроломства останеться за тими, що до віроломства Америку натискають. Цю славу ці віроломники зрештою вже мають.

Сповнилася Моя Мрія

(З приводу появи книжки: „БОГДАН — ГЕТЬМАН УКРАЇНИ").

Признаюся, що я вже здавна мріяв про те, щоб хтось написав таку книжку про великого Гетьмана Богдана, якаб гідно представила його таким героєм, геніяльним військовим вождем та будівничим Української Держави, яким він дійсно був. Бож розумів, яку велику вартість для виховання підростаючого покоління мають великі національні герої, як теж і те, що Гетьман Богдан був дійсно найбільшим будівничим української держави козацьких часів. Мені хотілось, щоб хтось описав Козацького Батька, Гетьмана Богдана Хмельницького не на швидку руку, але дійсно талановито й справедливо. А тим більше хотілось побачити таку книжку, бо часи Богдана Хмельницького, це часи найбільшої боротьби за самостійність України, часи великих подій та великих героїв. І коли оце тепер я побачив книжку **проф. Ю. Вернадського** — **„Богдан — Гетьман України"** — то переконався, що моя мрія вкінці сповнилася. Така книжка, про яку я мріяв, появилася. А що по англійськи, то тим ліпше, бо поширить славу великого державного мужа й найкращого представника українських козаків і в Америці та в Англії. І вартувалоб, щоб її переложити теж і на українську мову.

Книжка проф. Вернадського має подвійну вартість: історичну й літературну. Хоч точно придержується історичних фактів, то проте не є сухою монографією зпід пера якогось там книгогриза - педанта, але написана цікаво й приступно. Читається її з такою самою насолодою, з якою читається цікавий історичний роман. Професор Вернадський зробив Гетьмана Богдана живою людиною. Читаючи його книжку, таки бачимо перед собою живого Батька Козацького, геніяльного й динамічного воєнного вождя, політика та будівничого української державн.

На котру сторінку книжки око не впалоб, а знайде яскравий образ, змальований словами самого Гетьмана Богдана, то людьми з його окруження. А як нема цього, то є хід якоїсь цікавої події.

От вам описує автор, як Гетьман Богдан повівся з польськими комісарами, що приїхали 9-го лютого 1649 р. до Переяслава на переговори:

„По обіді комісарам показали, де котрий з них буде мешкати, бо вже наперед Богдан подбав, щоб їх держати окремішно, на те, щоб можна ліпше наглядати за ними. Наступний день був призначений на урядове принятя. Комісари перше всього мали вручити Богданові його гетьманські клейноди від короля, отже попросили, щоб їм вказали відповідну на те салю. Та Богдан відповів: „В нашому цілому місті нема такого великого будинку. Принятя відбудеться на майдані. Хай туди прийде кожний козак: З вами я не буду вести ніяких тайних переговорів". Хоч комісари й не любили такого розпорядку, та мусіли згодитися. Вождь козацький не мав іншого способу, щоб успокоїти підозріння своїх козаків".

Ще цікавіше описує проф. Вернадський, як повівся Богдан Хмельницький з польськими комісарами другого дня:

„Наступного дня він зовсім відмовився переговорювати. А тільки за намовою Виговського вкінці згодився дати комісарам ще одно послухання. Комісари просили його, щоб хоч випустив на волю полонених поляків, яких ще держали козаки, але Богдан не хотів згодитися на те. Тоді комісари пішли до Черноти, обозного війська Запорозького, коли довідалися, що він мав значний вплив на Богдана. Коли вони прийшли, Чернота лежав на тапчані, бо не чувся добре по бенкеті минулого вечора. Посли пояснили свої труднощі. „Я слабий і не повинні рядити", відповів Чернота, „бо колиб я був здоровий, то пішов би до Богдана та порадив йому всіх вас виарештувати, а не то, щоб просити, аби випустив на волю полонених!"

Книжка проф. Вернадського прикрашена 7 історичними образами з давніх часів. Самий портрет Богдана взятий з літописи Самійла Величка, на якім він представлений типічним козацьким вождем у середнім віку. Книжка з Друкарні Ейльського Університету, накладом Українського Народного Союзу.

Дав би Бог, щоб більше таких книжок появилось в Злучених Державах і Канаді! А вже не припускаю, щоб ось такі книжки не дійшли до наших хат, щоб не були розіслані нашим американсько-канадійським приятелям і знакомим, щоб не дістались до бібліотек і наукових і культурних установ.

О. Івах,
Винніпег, Канада.

Дискусія Про Совети

Недавно появилась друком книжка Моріса Гіндуса, під заг.: „Гітлер не може побити Советів". В тій книжці Моріс Гіндус твердить, що Совети є такі сильні, що на них Гітлер поломить собі зуби. Гітлер може перемогти всі народи крім Советів. А то тому, що нарід у Советах солідарно стоїть біля свого комуністичного режиму і готов обороняти його останньою каплею крови. Так пише Гіндус.

Вилієм Генрі Чеймберлин, теж відомий політичний письменник, що написав дві авторитетні книжки про Совети, помістив критику на цю книжку Гіндуса, а в тій критиці сказав, що Гіндус занадто захоплюється совєтським режімом і його силою. Коли дотепер нема в Советах революції, каже Чеймберлин, то це ще не значить, що її в будучім не буде. Совєтське населення, каже він далі, є незадоволене совєтською владою, яка примінювала до населення жахливі методи терору, розстрілів і заслання.

Цею критикою Моріс Гіндус обидився і помістив в „Ню Йорк Таймс Бук Ревю" з 26. жовтня ц. р. відповідь. Під тою відповідю редакція помістила ще одну відповідь Чеймберлина. Хочемо зреферувати ці дві відповіди.

Гіндус обстоює при своїх аргументах і каже, що Совети таки дуже сильні, бо ось вони на власній шкірі зносять напір цілої німецької сили, а проте не піддаються. Дослівно він каже таке:

„Мр. Чеймберлин каже, що тому, що досі не було революції, це ще не значить, що її там зовсім не буде. Це правда. Та, колиб Росія була виключно і головно краєм жахливостей, про які Чеймберлин постійно нагадує, то чому населення не вибухло революцією на самім початку війни, як це дипльомати, ґенерали, журналісти, радіо коментатори передбачували, шепчучи вбільшости на вухо, а також як це Берлін сподівався? Цивільне населення мало зброї. Чому воно не повернуло її проти уряду? Пан Чеймберлин певно знає, як напружено наці підготовляли революцію на Україні. Чому вона не вибухла? Коли українці ненавидять Совети так безмірно, як це Гітлер собі уявляв, або як це Чеймберлин думає вони повинні це робити, то чому вони взагалі боряться?"

Цього роду запити ставить комуністичний прихильник не перший раз. Їх ставлять професійні большевицькі агенти та їхні часописи за кордоном. І ті запити В. Г. Чеймберлин дуже добре відбиває. Він каже, що, першусього, большевики на своїй шкірі не видержують цілого напору німецької сили, бо велику частину своєї сили німці мусять вдержувати на заході та по інших окупованих краях; а також велику частину своєї повітряної фльоти вони мусять вдержувати проти Англії. Далі, німці мусять зносити бльокаду і тяжкі удари британської повітряної фльоти, що ослаблює німецьку силу заняту в Советах. Проте за чотири місяці війни Совети втратили стільки території, що царська Росія, яка теж була зо середини підкопана, не втратила за три роки. Щодо браку революції в нутрі Советів, а також щодо факту, що советські вояки всетаки добре бються; то це ще зовсім не доказує, що в Советах все в порядку; що там нема внутрі революційних течій, та що люди люблять большевицький режім. Дослівно він говорить:

„Мр. Гіндус догматично переконаний, що Росія одинока серед тих країв, яких заатакував Гітлер, не може бути по конаною. Я думаю, що щонайменше є стільки само даних думати, що довго - речинцевий опір націстичному режімові може бути левиний і сильніший в тих краях, які знали свободу. З листа пана Гіндуса, а також з багатьох писань, як появляються нині в Америці, виходить, що вже сам факт російського опору дискредитує свідоцтва тих осіб, які доносили звідтам про чисельні випадки нагальної жорстокости, гнету, визиску, поповнюваних советським режімом на чисельних групах своїх власних громадян. Для мене це виглядає як виразна і ярка непослідовність. Розумуючи в той спосіб можна прийти до цілковито абсурдного заключення, що тому, що в Німеччині не було революції проти Гітлера, і тому, що німецькі вояки бились з великою відвагою і ентузіязмом, всі оповідання про націстичний терор є фальшиві, або бодай дуже перебільшені".

В той спосіб Чеймберлин відповідає М. Гіндусови, який аж захлипується, так хоче вихвалити навіть не совєтсько го вояка і його відвагу, тільки жорстокий сталінський режім, мовляв, той вояк тому так бореться, бо йому дуже милий той режім! Він за нього бється і за нього вмирає!

Але, що добре для гуски, добре й для гусака. Коли справді опір совєтського вояка означає, що ціле населення Советів не має причин ненавидіти Сталіна і його режиму, а навпаки, має багато причин його любити і за нього битись, то тоді автоматично сталоб правдою й це, що ціле німецьке населення ще більше любить Гітлера, й ще менше має причин до негодування з націстичного режиму, бо німецький вояк відносив дотепер такі блискучі перемоги, про які совєтський і не мріяв.

Але так думати, як каже В. Г. Чеймберлин, булоб разячою непослідовністю. Тому вже краще приняти інші аргументи.

Всі народи Советів, включаючи етнографічно - московський, ненавидять большевицький режим і хотілиб його з себе скинути. Але в обличчі іншого ворога, Німеччини, вони вагаються і не знають що робити. Вслід за тим вони, по інерції, бються проти Гітлера, маючи в серці ту надію, що під кінець війни пропаде і їхній власний проклятий сатрап, Сталін, а з цеї кривавої боротьби може і для них виросте воля. Обіцянка цеї волі з боку англьо-саксонських країв не лиш що не послабить, а навпаки, скріпить опір народів, поневолених червоною Москвою.

Комунізм -- Це Імпортована Чужа Доктрина!

Ось таку думку висловлює „Ню Йорк Таймс". В редакційній статті цеї газети з дня 4. листопада 1941 р. знаходимо, між іншим, таке:

„На вічу, що відбулося минулої неділі в Медісон Сквер Ґарден промовці комуністичної партії домагалися, щоб Злучені Держави Америки виповіли війну Німеччині та разом з Великою Британією отворили другий проти-німецький фронт на заході. Ще кільна місяців тому, ці самі промовці закидали, що Велика Британія провадить „імперіялістичну війну" й дораджували Америці держатися здалека від европейського конфлікту.

„Від того часу воєнні цілі Великої Британії не змінилися, але на Росію напала Німеччина. А це вже зробило велику ріжницю. Бо що залежить комуністичним провідникам на цьому, що створення другого фронту на заході може спричинити катастрофу демократичної справи? Чи будуть вони домагатися отворення такого фронту за рік, якщо Росія заключить сепаратний мир з Німеччиною? Чи в такому випадку Британія буде далі воювати за демократію та свободу, чи буде це знову імперіялістична війна?

„Провідники комуністичної партії доказали вже давно, що їх принціпи є імпортовані з загранниці".

Наші земляки лиш чужого батога слухають, а свого розуму — ні. Б. Лепкий.

Дня 13. листопада 1833 р. метеори в такім великім числі перелітали небом, що виглядали як платки снігу. Люди думали, що надходить кінець світу.

Василь Фйодоров.

Моїх Вісім Наречених

(3)

Тепер я взявся за спосіб, який загально поручають при ратуванню потопаючих: я вдарив її пястуком у голову та запаморочив її. Потім пустився до берега та тягнув її за волосся за собою. Вкінці побачив я землю та витягнув слухняне тепер уже тіло з води. Ах... я не можу зобразити могого переляку. Словом — мала на собі купальний костюм.

— Ви... — пробелькотав я та зачервонівся. Дивилася на мене широко отвореними очима, в яких я відчитував переляк і глибоку погорду.

— Боже мій, алеж то з вас дурень! — сказала потім.

Я впав навколішки. І хоч я не студіював права, я знав, як може ціла справа скінчитися: вязниця... кайдани... Так, так. Провина проти невинности карається строго. Я мусів найти якийсь вихід. І найшов: „Дорогенька, сказав я рішучо, будьте моєю жінкою!" Всміхнулася а в на-пів розхилених устах заблестів ряд сніжнобілих зубів.

— Чи ви думаєте це поважно? — спиталася здивовано.

— Щож, може вона вигляає на який жарт? — сказав я сумно.

За годину знав я вже все її простеньке життя. Була шварцюю та заробляла вісім рублів місячно, з яких жила. Помагала з того ще старенькій мамі та двом молодшим сестрам. Також братові посилала бодай що-то. Я підпровадив її до передмістя, а як ми умовилися в справі дня шлюбу, я вернувся до дому та зараз написав листа до батька.

„Дорогий Тату! — писав я — продайте хату, бо я в найкоротшому часі женюся. Не бійтеся, виправу шиє собі моя наречена сама — вона шварка... Іде лише про те, щоби мала також із чого вшити виправу. Крім того я продам мій кістяк медичному факультетові — заплатять за це добре. Ви певно згодилися би також продати й ваші кости. Кости віддається аж посмерти, а гроші дають зараз. Попросіть також маму, чи не продала би своїх костей. Колиб узагалі вся наша родина рішилася на таке, я міг би уладити зовсім гарне весілля. Нашою будучиною не потребуєте журитися — я думаю покинути університет і помагати жінці в її фаху. Вона буде шити, а я буду прасувати. Як бачите, все укладається добре.

Я сховав листа в коверту, заліпив і вийшов на вулицю. Був вечір. Місто потопало в світлі ліхтарень. Я саме найшов почтову скриньку та хотів уже вкинути в неї листа аж тут перебіг вулицею газетний хлопець і кричав голосно: „Війна! Надзвичайне видання!"

Я встромив листа назад у кишеню та пішов до дому... А на другий день рано поклепав мене поважний старшина по плечи та сказав: „Так ви хочете йти на війну як добровілець? То добре! Зробите рідному краєві добру прислугу!"

— Та я хотів би, щоб мене якнайскорше відіслали на фронт, — просив я розпучливо. — Чи не могло би то бути ще нині?

Старшина всміхнувся. „Так вам спішиться?! — і призначив мене до транспорту, що відходив на другий день. За тиждень був я вже в окопах, а за дальший тиждень — у шпиталі. Мене зранив кінь. Колиж я знову вперше отворив очі, бачив я, що я в чистій, ясній салі, а перше, що мені впала в очі, то була смаглява дівчина в білому плащі, що нахилялася над ліжком.

— Хто ти? — спитався я тихо.

— Лише лежіть спокійно, — відповіла лагідно. Та я підвів голову.

— Душечко! — шептав я їй, — Будьте моєю жінкою! — і я вплив у неї очі.

— Вашою жінкою? — спиталася счудована. Потім добула із шафки коробочку. — Так, сказала — це лікарство. Проковтніть це, а зараз вам буде ліпше.

Я проковтнув тверду, маленську кульочку разом із моїми сльозами... Ах, яке сумне часом кохання.

А тепер іще оставало би сказати кілька слів про мою жінку. Я з нею дуже щасливий. Самособою, що подекуди приходить між нами також до дрібних непорозумінь, та про це шкода й згадувати. Жінка не бє мене ніколи занадто тай то все лише лівою рукою, праву вже має давно окалічілу. Маємо таку любеньку донечку — русоволосу, хоч обоє ми маємо каштановате волосся. Також про це можна би говорити як про чудо природи, та чого то чоловік у життї не бачить? Наприклад мій приятель Петро Іванович є рудоволосий а його батько також мав каштановате волосся. Нераз сидять собі на землі та питаються дитини: „Ніночко, — питаюся її — чия ти — мамина чи таткова?" А дівчатко відповідає мудро: „Вуйцева!"

Яка люба дитинка! Бо таки всі люди любили нашу родину. „У вас так любо, кажуть усі — а всі вікна вашої хати виходять на південь". І справді мушу сказати, що є на світі справді ввічливі приятелі. Сталося, напр., що я мусів на ввесь день вийти в службових справах і вернувся щойно на другий день рано. Я був неспокійний, чи моя родина сама дома не буде боятися. Та коли я отворив двері моєї хати, вже міг переконатися, що мене заступав мій приятель. „Я сидів тут усю ніч, — говорив — ваша жінка інакше напевно боялася би!"

— Мій дорогенький! — кажу я на це врадувано. — Якжеж я вам за це відвячуся?" Тай так живемо — щасливо та приємно. Коли моя жінка наприклад хоче йти до театру, а на дворі паде дощ і вже темно, я беру плащ і хочу її відпровадити, одначе вона повідає: "Не трудися, дорогенький. Петро Іванович мене вже підпровадить.

— Серденько! Таж то якось не теє непокоїти Петра Івановича — він і так уже досить помагав мені. Все дбає про тебе, колиж ти хора укладає навіть тебе до ліжка.

— Та про це все не оплатиться і згадувати! — каже Петро Іванович. І йому справді не жаль провожати мою жінку в таку страшну негоду до театру... Ці добрі люди справді милосердяться над нами...

І прийдуть іще інші діти...

Тепер парубоцьке життя здається мені чимсь таким дуже далеким...

Оженіться, панове! Далебі, не будете жаліти.

(Кінець).

БОЛГАРІЯ В ОЧАХ БОЛГАРИНА

(КОСТА ТОДОРОВ ПРО СУДЬБУ БОЛГАРІЇ).

В лондонській газеті „Фрі Юроп" (3. жовтня ц. р.) появилася стаття провідника „вільно - болгарського руху" Кости Тодорова про сучасне політичне положення Болгарії. Стаття заслуговує на увагу тим, що автор це бувший болгарський диплюмат, який в 1923 р. внаслідок т. зв. проти-Стамбулійської революції, мусів піти на вигнання.

Двічі за останні три десятиліття, пише Тодоров, Німеччина втягнула Болгарію до війни проти волі болгарського народу. В 1915 р. король Фердинанд з династії Кобург-Гота, ввійшов у союз з Німеччиною та вдарив на Сербію ззаду. В 1941 р. король Борис, його син, підписав пакт з Гітлером та позволив німцям на встановлення військових баз, з яких вони опісля напали на Югославію й Грецію.

Останній союз з Німеччиною не можна приписати „вільськовій кліці", пише Тодоров, чим дехто намагається оправдувати Бориса. Навпаки, це сам Борис, який відограв рішальну ролю в рішенні Болгарії стати німецьким васалем. Від 1935 р. Борис чистив всіх тих болгарських старшин, яких підозрівала тайна поліція, що вони є проти-німецького наставлення. В січні 1935 р. король Борис впровадив особисту диктатуру в Болгарії, усуваючи міністрів уряду Кімона Георгієва, й від того часу сам назначує міністрів. Такі люди як прем'єр Фільов не представляють жадної опінії ані жадної політичної партії, вони є виключно виконавцями волі короля. Всі політичні партії розвязані, їх гроші сконфісковані, всі опозиційні газети закриті. Собраніє, цебто болгарський парлямент, був вибраний в 1938 р. на основі закону, який уповажнював поліцію арештувати кожного кандидата, який не був апробований самим Борисом.

Здушивши опозицію, Борис став всевладним паном Болгарії. Але не без того, щоб в Болгарії не було про-німецьких елементів, які допомогли Борисові в провадженні „чистки". До таких зачислює Коста Тодоров генералів Даскалова, военного міністра та Лукаша, шефа генерального штабу болгарської армії. Вся софійська столична преса піддержується німецьким посольством. За німцями тягнуть також деякі купці та підприємці, яких бизнес опирається виключно на торговлі з Німеччиною. Також деякі болгарські націоналісти, вірять, що лиш при помочі Німеччини вдасться Болгарії осягнути територіяльні посілості, втрачені в першій світовій війні.

Але всі ці елементи, пише Тодоров, творять незначну меншість тоді, коли величезна більшість болгарського народу противиться Німеччині.

Також неправдою є цей міт, який розпустив заграницею Борис, що Болгарія є демократичною державою. Його батько Фердинанд був твердим тираном, але Борис своєю перфідією та гіпокритією перейшов ще свого батька. Ціле його оточення є крайно розбещене, бо він кожньому підхліблює та тим зєднує „льояльність" до себе. Часто тайна розвідка вишукує слабости та характеристичні прикмети людей та дає вісіди своїх розшуків королеви, щоб він міг лекше тих людей нагинати до своїх цілей. Таким способом він потрафить обдурювати навіть найінтелігентніших людей.

Далі, обезголовивши край з характерної інтелігенції, Борис послуговується терором та переслідуванням. Багато болгарів наложило своїми головами за часто малу й неважну опозицію. Понад десять тисяч болгарів знаходиться тепер в концентраційному таборі. Реквізиції на денному порядку.

Не зважаючи на офіційний тон уряду та преси, що безнастанно вихвалюють Гітлера та його перемоги в Росії, болгарський нарід не бачить свого спасення в перемозі Німеччини. Навпаки, як пише Тодоров, він здає собі справу, що тільки при перемозі демократичного табору можна буде врятувати Болгарію від німецького панування.

Але, навіть колиб Німеччина програла, то труднощі Болгарії на цьому ще не закінчаться. По війні Болгарія попаде не тільки в хаос внутрішнього безладдя, але також попаде у крутіж міжнародньої політики. Є три напрямні болгарської заграничної політики: про-німецький, про-московський і про-балканський. Перший заступає король Борис та його окруження. Очевидно, що у випадку перемоги демократій, вплив цьої групи буде викоріненний, пише Тодоров. Щодо двох інших, то евентуально їх можна погодити. Це буде залежати від політичного розуму майбутніх державних провідників Болгарії. Болгари люблять Москву, пише Тодоров, бо вони завдячують їй своє визволення з-під турецького ярма в 1878 р. Болгарія завдячує Росії також розвиток своєї культури. Однак, Болгарія хоче бути незалежною від Московщини, а коли навіть і створиться балканський бльок держав, то він може бути приятелем Москви, а ніколи її попутчиком.

Коста Тодоров вірить, що теперішня трагедія балканських народів навчить їх дечого. Передівсім знищить в них вузьку, національну заїлість, а зродить нові почуття, оперті на ідеалах ширшого співжиття та на пошануванні прав інших народів.

ВАШЕ ИМЕННЯ?—спиталася, як звичайно, виборча урядничка в Гайд Парку, Ню Йорк, коли до виборів прийшов перший громадянин Злучених Держав, президент Рузвелт. За президентом стоїть його прибічний сторож, Томас Квалтерс.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

З нагоди концерту Р. Придаткевича.

Кажуть у нас: „Прирпе біда нашого брата, то він тоді співає". Співав той брат і багато і непогано, — аж світ здивувався, почувши пісню України. Мало цього. Музики культурного світу, дивуються, побачивши художню нашу музику, хоч вона лише в малесенькій частині мала щастя вийти друком і піти в ширший світ. Більшість українських творів виконується із рукописів в Києві, у Львові, Харкові, Празі, Варшаві, Відні та в Ню Йорку. За останніх 20 літ число перворядних композиторів у нас дуже зросло і про виконування їх творів писали нераз провінціональні часописи в Европі. Цікаве те, що за границю тих творів „хтось" із розмислом не пускав, а якщо видерлося, то їх творці, чи наші виконавці, діставали марку „львовського", то „радянського", то прямо „рошин", то „віденського" то „чехословацького" музики.

Стара це і оклепана казка наших „приятелів": держати нас без правдивого нашого імені і без права.

Та, хоч як дуже придавлений є той наш „Іван", то проте музикує він та поступає вперед. — Кому пощастило вийхати у вільний світ, той там набирається досвіду, поглиблює своє знання та по своїм силам і по своїй спроможності старається якнайкраще репрезентувати свою стару батьківщину. І те радісне, що наші музичні творці шанують і не цураються народньої музики і з неї черпають матеріял до своїх композицій. Чи це є соната, чи квартет, симфонічна поема чи рапсодія, симфонія чи суїта, то у всіх них можна вложити мотив із української народньої пісні чи із народнього танку. Сила і краса тих народних тем мусіла полонити українського композитора, то му він із таким пієтизмом використовує той скарб у своїх творах.

По цьому боці океану чули ми останніми літами такі інструментальні композиції: Р. Придаткевича — смичковий квартет, суїту і скрипкові твори побудовані на темах українських народних пісень, — П. Углицького — смичковий квартет, симфонічну поему, суїту, — М. О. Гайворонського — малу сонату, смичковий квартет, різдвяну суїту, а крім цього деякі менші твори Лисенка та Барвінського.

Найновішою своєю композицією запрезентується наш артист-скрипак і композитор Р. Придаткевич тепер на своїому концерті. Це соната у трьох частях, у якій він використав народній пісенний і танковий матеріял. Як усі його композиції, так і ця соната, є серіозна, скомплікована і до виконання трудна. Робить вона враження великого і пре красного образу зложеного із дрібненьких ріжнокольорових камінців. Це немов музична мозаїка, у якій місце камінців займають все цікаві дрібні мельодійні мотиви. Сольовий інструмент і фортепіян держить він на одній височині під зглядом художніх і технічних вимог. Оба інструменти себе доповнюють і разом творять один суцільний образ, який збуджує у слухача подив і активні думки. Ця композиція не заколисує слухача! У ній мова наших днів: боротьба, неспокій та шукання думок, які вели у краще майбутнє.

Фортепіянову партію виконає Павло Ґаліко, один із найславніших піяністів - композиторів, тепер вже у дуже поважних літах. Решту програми буде супроводити молодий і талановитий піяніст із Відня.

Концерт Романа Придаткевича збудив зацікавлення не тільки серед його знакомих і приятелів, а і серед чужих, які високо цінять його талан.

Тішимося ось таким успіхом нашого земляка. Мило нам, що із першорядної естради лунає українська музика, та що робить собі добре імя і славу один із тих, що вийшли із нашого народу.

М. О. Гайворонський.

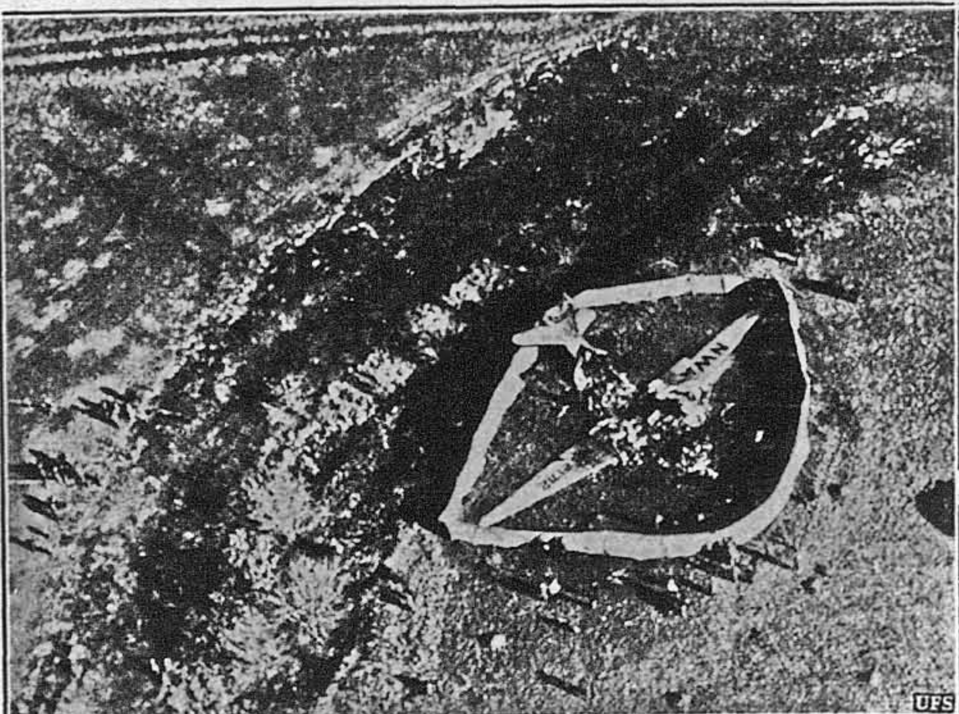
—о—

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Помагають розповсюднювати англійські видання про Україну.

„Українське Університетське Товариство" в Ню Йорку рішило допомогти розпродажі й розповсюдненню „Історії України" М. Грушевського. Хоче розпродати 50 примірників. Що те рішення має реальну підставу, пізнати от хочби по тім, що вже розпродано між тут родженою молоддю 10 примірників. А це добрий початок.

М. Л.

ПІСЛЯ ПОВІТРЯНОЇ КАТАСТРОФИ.—Коло Мурґеда, в стейті Мінесоті, розбився великий літак, при чому згинули 14 осіб. На світлині, вгорі на ліво, видно глибокі борозди в землі, які зробили пропелери літака, коли він запоров об землю. Троха далі літак перескочив понад яр. Між цим випадку відгороджено плотом від глядачів, не стільки цікавих, скільки жадних памяток з нещасного випадку.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Йонгставн, Огайо. — Від Хору „Бандурист" одержали ми листа, підписаного о. А. Стангритчуком „За управителя хору Бандурист", який звучить ось так:

„Уже від пів року появляються оголошення в „Свободі" про виступи хорів: Шерону і Ню Кесел, Па., та хору „Бандурист" з Йонгставн, О. Не знаю, чи хтось шукає собі слави, чи може нарочно вводить в блуд публику, бо хор „Бандурист" не брав і не бере жадної участи в виступах разом з вище поданими хорами. Тому проситься тих, хто такі оголошення робить, щоб інформувати публику правдиво. Коли одиниці помагають в хорах, то це ще не є цілий хор „Бандурист".

В. Р., Шікаго, Ілл. — Дякуємо Вам за адреси тих професорів з „Нортвестерн Юніверсіти", яким радите вислати „Історію України". Але чи не булоб добре, щоб так самі шікаговські українці, чи їхні товариства, зокрема молодечі, зложились на тих кілька долярів і вислали від себе до цього університету видання Єйльського Видавництва про Україну? Нам приходиться висилати даром до тих американських і канадійських установ чи професорів, що є в таких місцях, де нема українців, або де треба нам висилати з певного роду обовязку. На це ідуть сотні примірників! Тому саме треба нашим громадам і свідомим людям допомагати У. Н. Союзови в тій освідомляючій акції тим, що закупиться книжки для американських бібліотек принаймні там, де є українські люди і організації.

НА НАРОДНІ ПОТРЕБИ

ШЕРОН - ЙОНГСТАВН.

З весілля на народні цілі.

Дня 28. вересня ц. р. дружилися в Шероні члени У. Н. С. й щирі громадянські працівники: Миколай Лопушанський з Йонгставну й Тетяна Васелько з Шерону. Сестриці Шеронські справили їм гарні несподіванки при шлюбі. На гостині пані Кошей зібрала $2, й переслала це на адресу „Свободи".

ЯК Поширюють Серед Американців Знання Про Україну?

(В тій рубриці подаватимемо імена тих осіб чи організацій, що будуть закуповувати книжки про Україну і українських людей для американських інституцій чи американських визначних людей).

Стемфорд, Конн. — Українсько - Американський Горожанський Клюб в Стемфорді замовив один примірник „Історії України" для бібліотеки місцевої Гай Скул.

Дітройт, Міш. — Гром. Т. Солодкий замовив два примірники „Історії України" по англійськи: один для американської родини, а другий для сина.

Поки Джан Гарисон, англійський механік, не винайшов корабельного хронометра в 1760 році, мореплавство не робило великого поступу.

ПІДПИРАЙТЕ СВОЇХ БИЗНЕСМЕНІВ.

ЗАБИРАЮТЬ ОГОРОЖУ ЦЕРКВИ НА ВІЙНУ.—З історичної церкви Св. Климентія Дейнс в Лондоні забирають залізні огорожі, щоб їх перетопити на воєнні цілі.

ПОМІЧ ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА ДОСЯГАЄ $50,000,000

Протягом перших двох років Другої Світової Війни Американський Червоний Хрест уділив біля $50,000,000 на допомогу жертвам війни. Точна сума на 30. червня 1941., включаючи запаси ріжних річей вартости понад $25,000,000, куплених для розділення Червоним Хрестом, виносила $47,087,052.

Приблизно половина видатків — $25,340,353 — до Британії. Другі краї, що дістали допомогу є: Франція, $4,737,615; Фінляндія, $2,382,131; Хіна, $2,936,124; Греція, $391,113; Югославія, $75,000; Британська Середня Азія, включно з Єгиптом, Еритрією, Абісинією та Сирією, $2,183,014; Еспанія, $1,821,568. Допомога воєнним полоненим в більшости британським та їх союзників, що перебувають в полоні в Німеччині, досягла суми $267,647.

Загальна Рада, — ФЛІС.

ВТРЕТЄ ПОСАДНИКОМ НАЙБІЛЬШОГО МІСТА.

Фіорельо Ля Ґвардія є першим посадником міста Ню Йорку в його 276-літній історії, що був вибраний на це становище втрете.

ЯПОНЦІ ПРОСЯТЬ І ГРОЗЯТЬ

ТОКИО. — Японські ґазети кажуть, що Японія, висилаючи до Америки ще одного спеціяльного представника, виявила тим знову свою добру волю. Коли й те не поможе, погрожують японці, то вже напевно наступить війна між ними і Америкою.

Віддаль довкола рівника (екватора) звузилася 1½ милі в останніх 100 роках, згідно з твердженням учених.

Хребтовий стовп має при народженню дитини 33 костей, а в дорослого чоловіка є їх лиш 26.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. — Місячні збори Тов. Мир, від. 324., відбудуться в суботу, 8. листопаду, в годині 8. вечером, в домі Укр. Громади, при 23. і Брави ул. Проситься всіх прибути начас. Позаяк горячий час минув, отже тепер якраз пора взятись енергічніше до праці. Є дуже важні справи до полагодження. Отже повинністю кожного явитись на цих зборах. Довгуючі обовязково повинні прийти і вирівнати свої залеглости. — За уряд: О. Горохівський, предс.; М. Ґелета, кас.; Гр. Бучко, секр.

БАЙОН, Н. ДЖ.
ВІД УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛ. ПАРОХІЇ СВ. СОФІЇ в БАЙОН, Н. ДЖ.

Почуваємось до милого обовязку зложити

СЕРДЕЧНУ ПОДЯКУ

усім, що прибули до нас на посвячення угольного каменя новобудованої церкви, яке то торжество відбулося в неділю, 12. жовтня ц. р.

Священикам: о. д-ру В. Клодницькому, пароху; о. Л. Весоловському з Ню Йорку; о. В. Запаринюкові з Трентону; і-о. Вол. Букаті з Пасейку, Н. Дж.; всім Товариствам, Братствам, Сестрицтвам, Громадянам місцевим і довколичним, які без ріжниці на релігійні переконання прийшли й своєю приявністю та обильними щедрими жертвами причинились до будови святого храму. Позістала сума $1,368.00. При цім годиться згадати, що найбільшу пожертву на угольний камінь зложив молодий громадянин І. Харів.

При кожній Сл. Божій, яка буде відправлятись в цім Домі Божім, буде згадуватись за всіх тих, що чим небудь причинились або причиняться до будови й викінчення храму Божого.

Уряд.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, А ТИМСАМИМ СТАВАЙТЕ СПІВВЛАСНИКОМ ШІСТЬ МІЛІОНОВОГО МАЄТКУ ЦЕЇ ОРГАНІЗАЦІЇ.

ПІДПИРАЙТЕ СВОЇХ БИЗНЕСМЕНІВ.

ТАРЗАН, ч. 439. Погроза Вільєна.

„Віддай дівчину або борись!" — зажадав Вільєно. Ґуйон нахмурився. „Я не віддам тобі її, ані не витягну меча прти свого брата!"

Вільєно стримався. „Я не можу боротися з противником, що не хоче себе обороняти". „Принаймні маєш сяку-таку честь" — відповів холодно Ґуйон.

„Дуже добре — проскреготів Вільєно. „Вона є тепер твоєю невільницею, однак я заберу її від тебе все одно чи це буде справедливим способом чи підступом".

Несвідомо лицар з білим пірям на голові обняв кріпко стан Зелі.